

Кодекс поведінки

Хмельницький ліцей Хмельницької обласної ради

*за підтримки
міжнародної неурядової гуманітарної організації
Save the Children
та громадської організації «Аваліст»*

Розроблений та погоджений Комітетом безпеки школи
Хмельницького ліцею Хмельницької обласної ради 27.11.2023

Затверджений на педагогічній раді
Хмельницького ліцею Хмельницької обласної ради 05. 12. .2023

Загальні положення

1. Жодна дитина на Землі не схожа на іншу. У кожного своя зовнішність, характер, здібності, оточення. Це робить її унікальною і неповторною особистістю. Кожна дитина, подібно всім іншим людям на світі, повною мірою наділена людською гідністю і людськими правами, що належать їй за фактом народження.

Ніхто і ні за яких обставин не має права принижувати її гідність і позбавити її цих прав.

2. Права дитини захищаються міжнародними угодами і законами всіх цивілізованих країн. У них даються вказівки для дорослих – політиків, державних службовців, педагогів, батьків, – як ставитися до дітей, щоб не порушувалися їхні права. Однак діти спілкуються не тільки з дорослими, але й одне з одним. І в цьому спілкуванні вони можуть заподіювати одне одному неприємності, наносити фізичний і моральний збиток.

«Кодекс поведінки» роз'яснює дитині її права, обов'язки та правила поведінки для того, щоб ці ж самі права гарантувалися для всіх інших дітей і, окрім того, надає змогу взяти активну участь з виявлення та усунення проблем школи через невиконання загальношкільних правил та норм поведінки.

3. Якщо кожен учень виконуватиме «Кодекс поведінки» та брати активну участь у роботі над кодексом, то в закладі встановиться особливо доброзичлива, психологічно комфортна атмосфера, яка потрібна людині і разом з тим сприяє успішному засвоєнню знань, розвитку її творчості, а головне - безпеці.

4. «Кодекс поведінки» не містить нічого, що було б недоступно для розуміння учня будь-якого віку. Кожен здобувач освіти зобов'язаний вивчити правила внутрішнього розпорядку закладу (***Додаток №1***).

Після цього настає повна особиста відповідальність кожного за свою поведінку.

5. Комітет безпеки школи та Рада школи є головними органами, покликаними забезпечувати права учнів школи.

Якщо порушення вимог «Кодексу поведінки» носять систематичний характер, це розцінюється як свідома позиція, спрямована на приниження й ущемлення прав інших дітей і як виклик ліцею, його колективу, засадам і репутації. У цьому випадку починається робота щодо усунення проблеми. Комітет безпеки школи ініціює та проводить свої засідання, за результатами яких має право ініціювати звернення до інших компетентних органів тощо.

Комітет безпеки школи та Рада школи діє на засадах:

- пріоритету прав людини, поєднання інтересів особи, суспільства;
- самоврядування;
- колегіальності ухвалення рішень;
- добровільності і рівноправності членства;
- законності, гласності.

Діяльність учасників навчально-виховного процесу в межах забезпечення «Школи – як території миру» повинна ґрунтуватися на п'яти принципах:

- фізична, психічна безпека учасника є найвищою цінністю діяльності освітнього простору;
- освітній заклад є територією миру, гуманних знань і передового досвіду;
- освітній заклад є відкритим, толерантним, небайдужим і безпечним освітнім простором громади;
- інтереси всіх учасників освітнього процесу є рівними в доступі до механізмів, засобів та черговості в їх реалізації;
- будь-яка загроза життєдіяльності освітнього закладу має вирішуватися мобільно, прозоро та із залученням усіх можливих і наявних ресурсів учасників освітнього процесу.

Забороняється будь-яка діяльність учнів, адміністрації, вчителів чи батьків, що може завдавати шкоди психічному або фізичному здоров'ю учнів:

- ✓ фізичне насилля;
- ✓ моральний тиск;
- ✓ маніпулювання свідомістю та вчинками;
- ✓ створення ситуації безальтернативного вибору;
- ✓ експлуатація;
- ✓ булінг.

На Педагогічній раді Хмельницького ліцею Хмельницької обласної ради було прийняте рішення затвердити «Кодекс поведінки» в закладі та ввести його в дію.

ПОГОДЖЕНО
Протокол засідання
Комітету безпеки школи
29.11.2023 р. № 2

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол засідання
Педагогічної ради
05.12.2023 р. № 4

КОДЕКС ПОВЕДІНКИ Хмельницького ліцею Хмельницької обласної ради

I. ПРАВА І ОBOB'ЯЗКИ УЧНІВ (ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ)

1. *Учні (здобувачі освіти) ліцею мають гарантоване державою право на:*

- доступність і безоплатність повної загальної середньої освіти;
- якісні освітні послуги;
- справедливе та об'єктивне оцінювання результатів навчання;
- відзначення успіхів у своїй діяльності;
- індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується, зокрема, через вибір форми навчання, профільного напрямку, факультативів, спецкурсів, позакласних занять;
- безпечні і нешкідливі умови навчання;
- користування навчальною, матеріально-технічною, культурно-спортивною базою закладу;
- доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі;
- участь у різних видах освітньої діяльності, конференціях, олімпіадах, виставках, конкурсах тощо;
- отримання додаткових, у тому числі платних освітніх послуг;
- перегляд результатів оцінювання навчальних досягнень з усіх предметів інваріантної та варіативної частини;
- участь у роботі органів громадського самоврядування закладу;
- участь у роботі добровільних самодіяльних об'єднань, творчих студій, клубів, гуртків, груп за інтересами тощо;

- захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти.

1. *Учні (здобувачі освіти) зобов'язані:*

- виконувати вимоги освітньої програми (індивідуального навчального плану за його наявності), дотримуючись принципу академічної доброчесності, та досягти результатів навчання, передбачених стандартом освіти для відповідного рівня освіти;
- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;
- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;
- дотримуватися Статуту та правил внутрішнього розпорядку закладу;
- повідомляти керівництво закладу про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком яких вони були особисто або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб.

2. Здобувачі закладу залучаються за їх згодою та згодою батьків або осіб, які їх замінюють, до самообслуговування, різних видів суспільно корисної праці відповідно доданого Статуту і правил внутрішнього розпорядку з урахуванням віку, статі, фізичних можливостей.

3. За невиконання учасниками освітнього процесу своїх обов'язків, порушення цього Статуту, правил внутрішнього розпорядку на них можуть накладатися стягнення відповідно до Закону.

II. ЕТИЧНІ НОРМИ ПОВЕДІНКИ

1. Стосунки між учнями (здобувачами освіти), педагогами, батьками та персоналом ліцею будуються на взаємоповазі та довірі.
2. Педагогічний та учнівський колектив, обслуговуючий персонал повинні постійно дбати про авторитет та імідж закладу, зокрема:
 - не повинні бути носіями негативної оцінки чи інформації як про своїх друзів, колег, співробітників, так і про заклад у цілому;
 - ввічливість, стриманість, доброзичливість є нормою поведінки ліцеїста;
 - не обговорювати рівень навчально-виховного процесу, вчинки, поведінку своїх друзів у громадських місцях;
 - толерантно, справедливо, без зайвих емоцій давати оцінку кожному прожитому дню;
 - спілкуватись на заняттях тільки державною українською мовою, дотримуючись етичних норм спілкування.

III. РОЗПОРЯДОК ДНЯ

- 3.1. Освітній процес у закладі здійснюється за інституційною (очною (денною) та індивідуальною (екстернатною, сімейною (домашньою) і педагогічним патронажем) формами здобуття освіти із застосуванням технологій дистанційного навчання.
- 3.2. Заклад може виконувати освітні програми і надавати платні послуги на договірній основі згідно з переліком, затвердженим Кабінетом Міністрів України.
- 3.3. Навчальний рік у закладі починається 1 вересня, триває не менше 175 навчальних днів і закінчується не пізніше 1 липня наступного року.
- 3.4. Мова навчання і виховання в закладі українська.
- 3.5. Структура і тривалість навчального року, навчального тижня, навчального дня, занять, відпочинку між ними, форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу освіти в межах часу, передбаченого освітньою програмою, відповідно до обсягу навчального навантаження, встановленого відповідним навчальним планом.
- 3.6. Загальна тривалість канікул протягом навчального року не повинна становити менше як 30 календарних днів.
- 3.7. Тривалість уроків у закладі становить у 9 – 11-х – 45 хвилин.
- 3.8. Для учнів 9 - 11-х класів допускається проведення підряд двох уроків під час лабораторних і контрольних робіт, написання творів, уроків трудового навчання та з одного предмета інваріантної та варіативної частини навчального плану.
- 3.9. Заклад може обрати інші, крім уроку, форми організації освітнього процесу.
- 3.10. Тривалість перерв між уроками встановлюється з урахуванням потреби в організації активного відпочинку і харчування учнів, але не менш як 10 хвилин, великої перерви (після другого та третього уроку) – 15 хвилин.
- 3.11. Розклад уроків складається відповідно до навчального плану закладу з дотриманням педагогічних та санітарно-гігієнічних вимог і затверджується керівником (директором) закладу.
- 3.12. Відволікання учнів від навчальних занять для провадження інших видів діяльності забороняється (крім випадків, передбачених законодавством).
- 3.13. Залучення учнів до видів діяльності, не передбачених освітньою програмою та навчальним планом закладу, дозволяється лише за їх згодою та згодою батьків або осіб, які їх замінюють.
- 3.14. Зміст, обсяг і характер домашніх завдань визначаються вчителем відповідно до педагогічних і санітарно-гігієнічних вимог з урахуванням вимог освітніх програм та індивідуальних особливостей учнів.
- 3.15. У закладі освітня діяльність поєднується з науково-методичною, науково-дослідною та експериментальною роботою.

IV. ЄДИНІ ВИМОГИ ДО ЛІЦЕЇСТІВ У ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

- 4.1 Ліцеїсти мають прийти до ліцею за 10 – 15 хвилин до початку занять.
- 4.2 Заборонено приносити до закладу та на його територію з будь-якою метою і використовувати зброю, вибухові або вогнебезпечні предмети й речовини, спиртні напої, наркотичні речовини, газові балончики.
- 4.3 Ліцеїсти мають бути ввічливими у спілкуванні з усіма учасниками навчально-виховного процесу, проявляти повагу та шанобливе ставлення до старших та однолітків.
- 4.4 Учні повинні слідкувати за своїм зовнішнім виглядом, охайно вести зошити, берегти підручники.
- 4.5 Здобувачі освіти мають дбайливо ставитися до ліцейного майна та особистих речей. У разі пошкодження батьки учнів зобов'язані відшкодувати збитки.
- 4.6 Заборонено без дозволу педагогів залишати навчальний заклад під час уроків. У разі пропуску занять ліцеїст повинен надати класному керівнику довідку від лікаря або пояснювальну записку від батьків (особи, яка їх замінює) про причину відсутності.
- 4.7 Ліцеїсти мають прийти до ліцею з підготовленими домашніми завданнями з предметів згідно з розкладом уроків.
- 4.8 Учень повинен прибути до кабінету до початку уроку.
- 4.9 Ліцеїсти вітають педагога стоячи.
- 4.10 Заборонено запізнюватися на уроки без поважних причин. У разі спізнання з дозволу вчителя увійти до класу, вибачитися й сісти на місце.
- 4.11 Заборонено під час уроку виходити з класу без дозволу вчителя.
- 4.12 Час перерви - особистий час кожного ліцеїста. Учні під час перерви можуть займатися своїми справами, не заважаючи іншим.
- 4.13 Ліцеїсти мають право знаходитися в приміщенні ліцею після закінчення навчальних занять або виховних заходів разом зі своїми вихователями та вчителями.
- 4.14 Заборонено пропускати заняття без поважних причин.
- 4.15 Учні не мають права під час знаходження на території закладу та проведенні ліцейних заходів скоювати дії, які загрожують власному життю і здоров'ю інших.
- 4.16 Неприпустимі форми поведінки: фізична конфронтація, залякування і знущання, булінг.
- 4.17 Заборонено на території закладу паління, вживання алкогольних напоїв, наркотиків та використання ненормативної лексики, непристойних жестів.

4.18 Поза ліцеєм здобувачі освіти мають поводитися так, щоб не осоромити свою честь та гідність, не заплямувати добре ім'я ліцею.

V. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

1. Педагогічні працівники закладу мають право на:

- академічну свободу, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну діяльність, вільний вибір форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі;
- педагогічну ініціативу;
- розроблення та впровадження авторських навчальних програм, проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання;
- підвищення кваліфікації, перепідготовку;
- вільний вибір освітніх програм, форм навчання, закладів освіти, установ і організацій, інших суб'єктів освітньої діяльності, що здійснюють підвищення кваліфікації та перепідготовку педагогічних працівників;
- доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі;
- відзначення успіхів у своїй професійній діяльності;
- справедливе та об'єктивне оцінювання своєї професійної діяльності;
- захист професійної честі та гідності;
- безпечні і нешкідливі умови праці;
- участь у громадському самоврядуванні закладу;
- участь у роботі колегіальних органів управління закладу;
- захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, у тому числі булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю.

2. Педагогічні працівники закладу зобов'язані:

- постійно підвищувати свій професійний і загальнокультурний рівні та педагогічну майстерність;
- виконувати освітню програму для досягнення здобувачами освіти передбачених нею результатів навчання;
- сприяти розвитку здібностей здобувачів освіти, формуванню навичок здорового способу життя, дбати про їхнє фізичне і психічне здоров'я;
- дотримуватися академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами освіти в освітньому процесі та науковій діяльності;
- дотримуватися педагогічної етики; поважати гідність, права, свободи і законні інтереси всіх учасників освітнього процесу;
- настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди,

- справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;
- формувати у здобувачів освіти усвідомлення необхідності додержуватися Конституції та законів України, захищати суверенітет і територіальну цілісність України;
 - виховувати у здобувачів освіти повагу до державної мови та державних символів України, національних, історичних, культурних цінностей держави, дбайливе ставлення до історико-культурного надбання України та навколишнього природного середовища;
 - формувати у здобувачів освіти прагнення до взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами;
 - захищати здобувачів освіти під час освітнього процесу від будь-яких форм фізичного та психологічного насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти, запобігати вживанню ними та іншими особами на території закладу алкогольних напоїв, наркотичних засобів, іншим шкідливим звичкам; додержуватися Статуту та правил внутрішнього розпорядку закладу, виконувати свої посадові обов'язки;
 - повідомляти керівництво закладу про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком якого вони були особисто або інформацію про які отримали від інших осіб, вживати невідкладних заходів для припинення булінгу (цькування).

VI. ПРАВА І ОБОВ'ЯЗКИ БАТЬКІВ УЧНІВ ТА ОСІБ, ЯКІ ЇХ ЗАМІНЮЮТЬ

1. Батьки учнів та особи, які їх замінюють, мають право:

- захищати відповідно до законодавства права та законні інтереси здобувачів освіти;
- звертатися до керівника (директора) закладу та Департаменту освіти та науки Хмельницької облдержадміністрації;
- брати участь у громадському самоврядуванні закладу, зокрема обирати і бути обраними до органів громадського самоврядування закладу;
- завчасно отримувати інформацію про всі заплановані у закладі та позапланові педагогічні, психологічні, медичні, соціологічні заходи, дослідження, обстеження, педагогічні експерименти та надавати згоду на участь у них дитини;
- брати участь у розробленні індивідуальної програми розвитку дитини та/або індивідуального навчального плану;
- отримувати інформацію про діяльність закладу, у тому числі щодо

надання соціальних та психолого-педагогічних послуг особам, які постраждали від булінгу (цькування), стали його свідками або вчинили булінг (цькування), про результати навчання своїх дітей (дітей, законними представниками яких вони є) і результати оцінювання якості освіти у закладі та його освітньої діяльності;

- подавати керівнику (директору) закладу або Департаменту освіти та науки Хмельницької облдержадміністрації заяву про випадки булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу, вимагати повного та неупередженого розслідування випадків булінгу (цькування).

2. Батьки та особи, які їх замінюють, є відповідальними за здобуття дітьми повної загальної середньої освіти, їх виховання і зобов'язані:

- виховувати у дітей повагу до гідності, прав, свобод і законних інтересів людини, законів та етичних норм, відповідальне ставлення до власного здоров'я, здоров'я оточуючих і довкілля;
- сприяти виконанню дитиною освітньої програми та досягненню дитиною передбачених нею результатів навчання;
- поважати гідність, права, свободи і законні інтереси дитини та інших учасників освітнього процесу;
- дбати про фізичне і психічне здоров'я дитини, сприяти розвитку її здібностей, формувати навички здорового способу життя;
- формувати у дитини культуру діалогу, культуру життя у взаєморозумінні, мир і та злагоді між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами, представниками різних політичних і релігійних поглядів та культурних традицій, різного соціального походження, сімейного та майнового стану;
- настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;
- формувати у дітей усвідомлення необхідності додержуватися Конституції та законів України, захищати суверенітет і територіальну цілісність України;
- виховувати у дитини повагу до державної мови та державних символів України, національних, історичних, культурних цінностей України, дбайливе ставлення до історико-культурного надбання України;
- дотримуватися Статуту та правил внутрішнього розпорядку закладу;
- сприяти керівництву закладу у проведенні розслідування щодо випадків булінгу (цькування);
- виконувати рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі.

3. У разі невиконання батьками та особами, які їх замінюють, обов'язків, передбачених законодавством, заклад може порушувати в установленому порядку клопотання про відповідальність таких осіб, у тому числі позбавлення їх батьківських прав.

Заключні положення:

1. Намагайтесь жити так, щоб людям поруч з Вами було добре.
2. Перш ніж звернутись до людини, посміхніться їй, адже добрі стосунки починаються з посмішки.
3. Навчіться радіти не лише своїм успіхам, але й успіхам однокласників та друзів.
4. Ніколи нікому не заздріть та не зраджуйте: це відштовхує людей і руйнує їх стосунки.
5. Намагайтесь прийти на допомогу людині, не чекайте, поки Вас про це попросять.
6. Якщо Вам буде погано, не поспішайте звинувачувати в цьому інших, вчіться терпіти: погане швидко проходить.